

SIMPOZIONUL CULTURII RENASCENTISTE
„CASTELE DIN SEC. XVI-XVII DIN PARTEA ESTICĂ
A BAZINULUI CARPATIN“, SÁROSPATAK (UNGARIA), 1-6 OCTOMBRIE 1997

Muzeul Cetății Rakóczi din Sárospatak, în colaborare cu Universitatea din Miskolc organizează anual simpozioane în legătură cu „Cultura Renascentistă“. Anul acesta simpozionul desfășurat între 1 și 6 octombrie la Sárospatak a avut ca tematică „Castele din secolele XVI-VII din partea estică a Bazinului Carpatin“.

Cu prilejul acestei manifestări au participat specialiști în domeniul cercetării și protecției monumentelor (istorice, istorici de artă, arheologi, arhitecți) din Slovacia, Ucraina, România și Ungaria, cu contribuții și preocupări recunoscute legate de tematica simpozionului.

Programul simpozionului a cuprins 2 zile de comunicări și o zi de vizitare a unor castele restaurate sau în curs de cercetare din zona de nord a Ungariei.

Simpozionul a avut în sălile restaurate ale „Turnului Roșu“ din Castelul Sárospatak – exemplu de restaurare științifică de mare ținută, atât prin modul în care rezultatele cercetărilor de arhivă și pe monument (cercetător Mihaly Detchi) au fost utilizate, cât și prin calitatea execuției și valorificarea spațiilor conținute.

Prima zi de comunicări a fost dedicată cercetărilor făcute cu ocazia lucrărilor de restaurare ale Castelului Rakóczi din Sárospatak: rezultatele – cercetărilor de arhivă și inventarele din perioada stăpânirii castelului de către familiile Parény și Rakóczi au fost prezentate de către **Dankó Katalin** – directorul muzeului; sculptura din piatră a aripei E – exemplu semnificativ pentru

stilul renașterii în zonă (**Vojcsik Josef** – Universitatea Miskolc) și restaurarea ceramicii de placaj a încăperii cu plăci situată la nivelul II al „Turnului Roșu“ (**Szebenyi Judit**) au completat această serie dedicată monumentului gazdă.

După amiază s-a vizitat, tot în incinta castelului, o interesantă expoziție „Castelele fortificate de pe teritoriul Ungariei“ constând din documente aflate în arhiva Direcției Monumentelor din Budapesta: fotografii vechi, desene de sec. XIX, diferite reprezentări cu o valoare documentară deosebită.

A doua zi de comunicări a inclus prezentarea preocupărilor științifice din domenii diferite în relație cu restaurarea castelului: „Metode de cercetare arheologică a castelului de sec. XVI“ (**Feld István**); „Reconstituiri planimetrice ale castelului din perioada renașterii târzii“ (**Szekei Gyorgy** – din cadrul Oficiului ungar pentru protecția monumentelor) – o interesantă demonstrație a posibilităților oferite restauratorului de metoda reconstituirilor prin analogie; „Tipuri de ferestre de influență lombară“ (**Toth Ferenc**); „Restaurarea castelului Rakóczi din Szerencs (**László Csaba**); „Tipologii de castele maghiare din secolul XVII“ (**Simon Zoltán, Keresztessy Csaba**); „Castele renașcentiste din Slovacia de est“ (**Peter Gloss**); „Cercetarea castelului Markusovce“ (Slovacia) – **Krcho Janos**.

Din România au fost prezenți cu comunicări: **Kovács Andras** (inst. de Istoria artei – Cluj), care împreună cu **Emadi Tamás** au prezentat rezultatele cercetărilor recente efectuate la unele

castele renașcentiste din Ardeal printre care Palatul Episcopal din Alba Iulia; **Marina Iliescu** (Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național – București) – „Cetatea Făgăraș etape istorice; probleme de reabilitare“; **Maksay Ádám** (Firma Utilitas – Cluj) a prezentat rezultatele programului de inventariere a Castelului din Ardeal – lucrare ce își propune să sintetizeze o serie de date necesare unor măsuri de oprire a degradării acestei categorii de monumente și de viitoare valorificări; și **Adrian Bara** – București, absolvent al Institutului de Istoria Artei, care a prezentat rezultatele cercetărilor proprii la Castelul Brâncovenești (județ Mureș).

Programul simpozionului a inclus și vizitarea unor castele restaurate: Szerencs, Pacin, Kéked, cât și a unor șantiere în curs de cercetare în vederea restaurării (Tálya, Golop), ocazie cu care participanții au putut să constate modul concret în care se confruntă restauratorii maghiari cu întreaga gamă a problematicei restaurării și valorificării acestui tip de monumente.

Înscriindu-se tendinței tot mai pregnante pe plan mondial în domeniu, a contactelor largite dintre specialiști, Simpozionul din acest an de la Sárospatak constituie un exemplu reușit de întâlnire regională, la care problemele și preocupările asemănătoare, dezbătute în comun de către specialiști, conduc la schimburi active de informații și experiență.

Arh. MARINA ILIESCU